

2024/2129

1.8.2024

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2024/2129,

annettu 26 päivänä heinäkuuta 2024,

liiallisen alijäämän olemassaolosta Slovakiassa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 126 artiklan 6 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Slovakian esittämät huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä "SEUT" tai "SEUT-sopimus", 126 artiklan 1 kohdassa määrätään, että jäsenvaltiot välttävät liiallisia julkistalouden alijäämiä.
- (2) Vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteena on terve ja kestävä julkinen talous, jolla pyritään vahvistamaan hintavakauden edellytyksiä sekä saavuttamaan rahoitusvakauden tukema vahva, kestävä ja osallistava kasvu, millä tuetaan kestävä kasvua ja työllisyyttä koskevien unionin tavoitteiden saavuttamista.
- (3) SEUT 126 artiklan mukainen liiallisia alijäämiä koskeva menettely, sellaisena kuin sitä on selkeytetty neuvoston asetuksella (EY) N:o 1467/97 ⁽¹⁾, joka on osa vakaus- ja kasvusopimusta, edellyttää päätöstä liiallisen alijäämän olemassaolosta. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitettyssä liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdystä pöytäkirjassa N:o 12 annetaan tarkemmat määräykset liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanosta. Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 479/2009 ⁽²⁾ esitetään yksityiskohtaiset säännöt ja määritelmät kyseisten määräysten soveltamiseksi. Unionin uudistettu talouden ohjausjärjestelmä, joka tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2024, sisältää neuvoston asetuksen (EU) 2024/1264 ⁽³⁾, jolla muutetaan asetusta (EY) N:o 1467/97. Tämä päätös koskee ainoastaan sitä, että julkisen talouden alijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) ylittää SEUT-sopimuksessa asetetun viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen voimassa olevien säännösten mukaisesti.
- (4) SEUT 126 artiklan 5 kohdassa määrätään, että jos komissio katsoo, että jäsenvaltiossa on tai siellä voi ilmetä liiallinen alijäämä, komissio antaa asiasta lausunnon kyseiselle jäsenvaltiolle ja ilmoittaa asiasta neuvostolle. Otettuaan huomioon SEUT 126 artiklan 3 kohdan nojalla 19 päivänä kesäkuuta 2024 antamansa kertomuksen sekä talous- ja rahoituskomitean SEUT 126 artiklan 4 kohdan nojalla antaman lausunnon komissio katsoi, että Slovakiassa on liiallinen julkisen talouden alijäämä. Komissio antoi tämän vuoksi Slovakialle 8 päivänä heinäkuuta 2024 tällaisen lausunnon ja ilmoitti asiasta neuvostolle.
- (5) SEUT 126 artiklan 6 kohdassa määrätään, että neuvosto ottaa huomioon kyseisen jäsenvaltion mahdolliset huomautukset ennen kuin se päättää kokonaistilanteen arvioituaan, onko liiallinen alijäämä olemassa. Slovakian tapauksessa kokonaistilanteen arvio johtaa alla esitettyihin päätelmiin.
- (6) Komission (Eurostat) 22 päivänä huhtikuuta 2024 vahvistamien tietojen mukaan vuonna 2023 Slovakian julkisen talouden alijäämä oli 4,9 prosenttia suhteessa BKT:hen ja julkinen velka 56,0 prosenttia suhteessa BKT:hen. Komissio katsoi SEUT 126 artiklan 3 kohdan nojalla annetussa kertomuksessaan, että alijäämä, joka vuonna 2023 ylitti SEUT-sopimuksen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen, ei ole poikkeuksellinen, koska ylitys ei johdu vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettua epätavallisesta tapahtumasta eikä talouden vakavasta taantumasta. SEUT-sopimuksen viitearvon ylittyminen ei myöskään ole komission kevään 2024 talousennusteen perusteella väliaikaista, ja kyseisessä talousennusteessa julkisen talouden alijäämän ennustettiin pysyvän yli 3 prosentissa suhteessa BKT:hen vuosina 2024 ja 2025. Yhteenvetona voidaan todeta, että vuoden 2023 alijäämä ylittää SEUT-sopimuksen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen eikä ole sitä lähellä. Viitearvon ylitystä ei pidetä SEUT-sopimuksessa ja vakaus- ja kasvusopimuksessa määriteltynä poikkeuksellisenä tapahtumana eikä sitä pidetä väliaikaisena. Näin ollen SEUT-sopimuksessa ja asetuksessa (EY) N:o 1467/97 määriteltä alijäämäkriteeriä ei lähtökohtaisesti ole noudatettu.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 479/2009, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta (EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1.)

⁽³⁾ Neuvoston asetus (EU) 2024/1264, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

- (7) Slovakian vuoden 2024 vakausohjelman mukaan julkisen talouden alijäämän ennakoidaan olevan 5,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024. Komission kevään 2024 talousennuste vahvistaa tämän, ja kyseisen talousennusteen mukaan alijäämä on 5,9 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä ylittää SEUT-sopimuksen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen eikä ole lähellä sitä. Alijäämän kasvu vuoteen 2023 verrattuna johtuu voimassa olevien energian hintoja koskevien tukitoimenpiteiden jatkamisesta ja uusista menoja lisäävistä toimenpiteistä, kuten 13. kuukauden eläkkeen pysyvät korotukset, lisääntyneet terveydenhuoltomenot, matkailu- ja urheiluministeriön perustaminen, koulutuslain muutos, jolla otettiin käyttöön yli kolmevuotiaiden lasten lakisääteinen oikeus päiväkotipaikkaan ja parannettiin erityisopetusta tarvitsevien lasten oikeuksia, sekä tulospöytäkirjojen sopimusten käyttöönotto julkisissa yliopistoissa.
- (8) Komissio analysoi SEUT 126 artiklan 3 kohdan nojalla antamassaan kertomuksessa kyseisen artiklan vaatimusten mukaisesti myös kaikki merkitykselliset tekijät. Kuten asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, jos julkinen velka suhteessa BKT:hen ei ylitä viitearvoa, merkitykselliset tekijät otetaan huomioon liiallisen alijäämän olemassaoloa koskevaan päätökseen johtavissa vaiheissa. Kaiken kaikkiaan SEUT 126 artiklan 3 kohdan nojalla annetussa kertomuksessa tarkastellut merkitykselliset tekijät ovat raskauttavia. Kyseisten merkityksellisten tekijöiden tarkastelu ei muuta päätelmää, jonka mukaan SEUT-sopimuksen alijäämäkriteeri ei täyty.
- (9) Koska kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittiset rakenteelliset suunnitelmat on toimitettava 20 päivänä syyskuuta 2024 olevaan määräaikaan mennessä, jota voidaan pidentää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263⁽⁴⁾ 36 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti ohjeellisesti 15 päivään lokakuuta 2024 saakka, jolloin euroalueen jäsenvaltioiden talousarviosuunnitelmia koskevat luonnokset on jätettävä, neuvosto panee merkille, että menettelyn seuraava vaihe eli SEUT 126 artiklan 7 kohdan nojalla annettava komission suositus neuvoston suositukseksi liiallisen alijäämän korjaamisesta toteutetaan yhdessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 473/2013⁽⁵⁾ 7 artiklan nojalla euroalueen jäsenvaltioiden alustavista talousarviosuunnitelmista annettavien komission lausuntojen kanssa. Tällä tavoin voidaan varmistaa yhdenmukaisuus liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn perustuvien julkisen talouden vaatimusten ja kansallisissa keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisissa suunnitelmissa vahvistetun sopeutusuran välillä. Jotta tällainen yhdenmukaisuus on mahdollista eikä liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä tule aukkoa valvontaan, edellytyksenä on, että kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittiset rakenteelliset suunnitelmat toimitetaan ajoissa. Tätä aikataulua olisi pidettävä poikkeuksellisenä ja uuteen ohjausjärjestelmään siirtymiseen liittyvänä, joten se ei muodosta ennakkotapausta. Neuvosto panee myös merkille, että jos kansallista keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittista suunnitelmaa ei toimiteta ajoissa, SEUT 126 artiklan 7 kohdan nojalla annettavassa komission suosituksessa neuvoston suositukseksi otetaan huomioon komission asetuksen (EU) 2024/1263 mukaisesti määrittämä jäsenvaltiolle toimitettu viiteura,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kokonaistilanteen arviointi osoittaa, että Slovakiassa on olemassa liiallinen alijäämä alijäämäkriteerin noudattamatta jättämisen vuoksi.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se annetaan tiedoksi.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Slovakian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 26 päivänä heinäkuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

BÓKA J.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 473/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, alustavien talousarviosuunnitelmien seurantaa ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 11).